

001. Pravilnik o uslovima za obavljanje delatnosti organizatora tržišta

Datum po etka primene	Sl. glasnik RS
06.01.2007.	116/06
11.12.2006.	100/06
	40/2010

I OPŠTE ODREDBE

Organizator tržišta

Član 1

Organizator tržišta može biti berza i organizator vanberzanskog tržišta.

Organizator tržišta obavlja delatnost organizovanja trgovine hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima na berzanskom i vanberzanskom tržištu, u skladu sa Zakonom.

Berza može da organizuje i vanberzansko tržište.

Član 2

Ovim pravilnikom uređuju se:

- 1) sadržina zahteva za davanje dozvole za rad organizatora tržišta;
- 2) sadržina zahteva za davanje prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća;
- 3) sadržina zahteva za davanje prethodne saglasnosti na odluku o izboru, odnosno imenovanju člana uprave organizatora tržišta;
- 4) sadržina zahteva za davanje prethodne saglasnosti na izmene opštih akata organizatora tržišta;
- 5) sadržina izveštaja o poslovanju organizatora tržišta i drugih obaveštenja u skladu sa Zakonom;
- 6) sadržina zahteva za davanje prethodne saglasnosti na postupak spajanja organizatora tržišta;
- 7) uslovi i način obrazovanja arbitraže u slučajevima eventualnih sporova između organizatora tržišta i učesnika na tržištu (njegovih članova).

Član 3

Pod prethodnom saglasnošću u smislu odredbi ovog pravilnika smatra se da:

- se ne može objaviti i stupiti na snagu opšti akt nadležnog organa organizatora tržišta pre dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti (u daljem tekstu: Komisija) na dati akt;
- odluka nadležnog organa organizatora tržišta ne može stupiti na snagu pre dobijanja saglasnosti Komisije.

Član 4

Odredbe ovog pravilnika o prethodnoj saglasnosti Komisije za sticanje kvalifikovanog učešća u kapitalu organizatora tržišta i izjavi o poreklu osnivačkog kapitala ne odnosi se na Republiku i Narodnu banku Srbije.

II OSNIVANJE ORGANIZATORA TRŽIŠTA ZAHTEV ZA DAVANJE DOZVOLE ZA RAD

Član 5

Zahtev za davanje dozvole za rad organizatora tržišta podnosi se na obrascu (OT – dozvola), koji je dostupan na sajtu Komisije.

Uz zahtev organizator tržišta dostavlja:

- ugovor odnosno odluka o osnivanju;
- statut;
- pravila poslovanja;
- pravilnik o listingu i kotaciji organizatora tržišta;

- pravilnik o tarifi;
- pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta;
- podaci o osnivačima, broju, vrsti i nominalnom iznosu akcija, kao i podaci o svim licima sa kojima je osnivač povezan u smislu Zakona na obrascu (OT osnivači) koji je dostupan na sajtu Komisije;
- dokaz da je nadležno regulatorno telo države porekla odobrilo stranom pravnom licu učešće u osnivanju organizatora tržišta u Republici;
- izjava osnivača o poreklu osnivačkog kapitala na obrascu (OT poreklo kapitala) koji je dostupan na sajtu Komisije;
- dokaz o uplati osnovnog kapitala na privremeni račun kod banke;
- imena i podaci o kvalifikacijama, iskustvu i poslovnoj reputaciji predloženih članova uprave - na obrascu (OT uprava) koji je dostupan na sajtu Komisije;
- dokaz o kadrovskoj osposobljenosti - na obrascu (OT kadrovska osposobljenost) koji je dostupan na sajtu Komisije;
- dokaz o organizacionoj osposobljenosti (organizaciona šema, dokaz o poslovnom prostoru sa skicom rasporeda prostorija);
- dokaz o tehničkoj opremljenosti (specifikacija opreme sa opisom funkcionalnih karakteristika informacionog sistema iz koga se može sagledati ispunjenost uslova iz člana 99. Zakona);
- dokaz o uplaćenju naknadi Komisiji.

Osnovni kapital

Novčani deo osnovnog kapitala

Član 6

Organizator tržišta može dobiti dozvolu za obavljanje delatnosti ukoliko ima novčani deo osnovnog kapitala propisan Zakonom.

Osnivači organizatora tržišta dostavljaju Komisiji dokaz o uplati osnovnog kapitala na privremeni račun kod banke.

Poreklo osnivačkog uloga

Član 7

Osnivač organizatora tržišta daje izjavu o poreklu sredstava koje unosi kao osnivački ulog na obrascu OT poreklo kapitala iz člana 5. ovog pravilnika.

Osnivač domaće ili strano pravno lice daje izjavu o poreklu sredstava koja ulaže kao osnovni kapital. Osnivač domaće ili strano fizičko lice daje izjavu o imovinskom stanju i poreklu sredstava (nepokretnosti, značajna učešća u kapitalu drugih pravnih lica u smislu odredbi Zakona kojim se uređuju privredna društva, novčani depoziti u bankama s navođenjem poslovnog imena i sedišta banke i dr.).

Svaki osnivač daje izjavu iz stava 1. ovog člana, s datumom i potpisom, a ako je osnivač pravno lice - potpis mora biti overen pečatom tog lica, osim ako je pravno lice iz zemlje u kojoj takav način overe nije propisom utvrđen kao obaveza.

Uz izjavu o poreklu kapitala osnivači dostavljaju odgovarajuće dokaze (izvod sa novčanog računa, izvod iz zemljišnih knjiga, rešenje poreske uprave i dr.).

Održavanje osnovnog kapitala

Član 8

Organizator tržišta je dužan da trajno održava minimalni iznos osnovnog kapitala propisan Zakonom. Ako se osnovni kapital organizatora tržišta smanji ispod vrednosti iz stava 1. ovog člana, organizator tržišta je dužan da ga obezbedi u roku od šest meseci od dana tog smanjenja.

Ukoliko u neposrednom nadzoru Komisija utvrdi da organizator tržišta nije postupio saglasno obavezama iz st. 1. i 2. ovog člana, naložiće organizatoru tržišta hitno preduzimanje odgovarajućih mera

za dostizanje cenzusa u dodatnom roku.

U slučaju da organizator tržišta ne postupi po nalogu iz stava 3. ovog člana, Komisija oduzima dozvolu za rad.

Osnivači

Član 9

Osnivač, odnosno akcionar organizatora tržišta može biti Republika Srbija, domaće i strano, pravno i fizičko lice.

Domaće ili strano pravno lice koje je osnivač organizatora tržišta dužno je da Komisiji dostavi obrazac OT osnivač pravno lice (koji je dostupan na sajtu Komisije) i sledeću dokumentaciju:

- 1) rešenje o upisu u registar, odnosno overeni prevod izvoda iz registra za strana pravna lica i za njihove vlasnike;
- 2) podatke o tome da li to lice ima značajno učešće u nekom drugom pravnom licu u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva (apsolutni i procentualni iznos njegovog vlasništva i datum sticanja);
- 3) drugu dokumentaciju po zahtevu Komisije.

Obaveza iz stava 2. ovog člana ne odnosi se na Narodnu banku Srbije.

Domaće ili strano fizičko lice koje je osnivač organizatora tržišta dužno je da Komisiji dostavi obrazac OT - osnivač fizičko lice (koji je dostupan na sajtu Komisije) i sledeću dokumentaciju:

- 1) overenu fotokopiju lične karte za domaće fizičko lice, odnosno fotokopiju pasoša za strano fizičko lice;
- 2) poslovnu biografiju, koja treba da sadrži podatke o njegovom dotadašnjem radnom angažovanju i stručnoj spremi;
- 3) podatke o tome da li to lice ima značajno učešće u nekom drugom pravnom licu u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva (apsolutni i procentualni iznos njegovog vlasništva i datum sticanja);
- 4) uverenje nadležnog organa da nije pravnosnažno osuđivano za krivična dela i privredne presteupe, kao i da prema njemu nije pokrenuta istraga niti je podignuta optužnica za krivična dela, odnosno da se protiv njega ne vodi postupak za privredne presteupe iz Zakona;
- 5) drugu dokumentaciju po zahtevu Komisije.

Dokaz o odobrenju nadležnog regulatornog tela države porekla učešća u osnivanju organizatora tržišta

Član 10

Pod dokazom da je nadležno regulatorno telo države porekla odobrilo stranom pravnom licu učešće u osnivanju organizatora tržišta u Republici Srbiji podrazumeva se potvrda tog regulatornog tela o odobrenju navedenom licu da može biti osnivač organizatora tržišta u Republici Srbiji, odnosno potvrda ovog organa da takvo odobrenje nije potrebno.

Organizaciona osposobljenost

Član 11

Pod organizacionom osposobljenošću organizatora tržišta podrazumeva se adekvatna organizaciona šema i obezbeđenje adekvatnog poslovnog prostora.

Pod adekvatnom organizacionom šemom podrazumeva se takva organizacija poslova koja omogućava nesmetano obavljanje poslova iz dozvole za rad i adekvatna zaštita poverljivih informacija i podataka koji se odnose na članove organizatora tržišta i njihove klijente od neovlašćenog korišćenja i zloupotreba.

Pod dokazom o obezbeđenom adekvatnom poslovnom prostoru podrazumeva se dokumentacija iz koje se vidi na koji je način obezbeđen poslovni prostor (vlasništvo ili zakup), s tim što vreme

zakupa ne može biti kraće od tri godine.

U postupku osnivanja organizatora tržišta, ugovor o zakupu potpisuju osnivači sa zakupodavcem.

Član 12

Organizator tržišta mora organizovati svoje poslovanje kroz adekvatnu organizacionu šemu i izvršiti sistematizaciju radnih mesta na takav način koji osigurava da se obavljanje svih poslovnih aktivnosti vrši u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.

Organizator tržišta je dužan da opštim aktima uredi:

- 1) unutrašnju organizaciju i delokrug pojedinih organizacionih jedinica, kao i njihov međusoban odnos, način komunikacije i protoka dokumentacije i podataka između tih jedinica;
- 2) sistematizaciju radnih mesta, sa pojedinim radnim zaduženjima, odgovornostima i ovlašćenjima, sa propisanim posebnim uslovima za određeno radno mesto koje zaposleni treba da ispunjava;
- 3) ovlašćenja i odgovornost lica koja rukovode poslovanjem organizacionim jedinicama;
- 4) način funkcionalnog i fizičkog razgraničenja između pojedinih organizacionih jedinica, odnosno pojedinih radnih mesta, u cilju izbegavanja konflikta interesa tog društva, zaposlenih u tom društvu i članova organizatora tržišta;
- 5) postupak i način informisanja uprave o svim činjenicama bitnim za utvrđivanje i praćenje eventualnih nepravilnosti i manipulacija u trgovini hartijama od vrednosti;
- 6) procedure i mere za uspostavljanje i funkcionisanje sistema unutrašnje kontrole poslovanja kako bi se osiguralo informisanje uprave o uočenim nepravilnostima ili nezakovitosti u poslovanju društva i preduzele adekvatne mere za njihovo otklanjanje ili sankcionisanje, odnosno organizator tržišta mora da ima posebnu organizacionu jedinicu (ili lice) koja će se baviti kontrolom poštovanja propisa i koja je direktno odgovorna upravi i nezavisna od organizacionih jedinica.

Kadrovska osposobljenost

Član 13

Organizator tržišta je dužan da pored uslova u pogledu kadrovske osposobljenosti utvrđenih članom 90. Zakona, ima dovoljan broj zaposlenih odgovarajuće struke i iskustva kako bi mogao da ispuni uslove za vršenje delatnosti za koju je dobio dozvolu za rad, a posebno uslove kojima se obezbeđuje:

- 1) organizacija i funkcionisanje sistema unutrašnje kontrole poslovanja;
- 2) takva raspodela poslova i radnih zadataka kojom se izbegavaju mogući konflikti i sukobi interesa između članova organizatora tržišta i zaposlenih, odnosno članova uprave organizatora tržišta.

Za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja organizator tržišta mora imati zaposleno lice u skladu sa zakonom o računovodstvu i reviziji.

Pod dokazom o kadrovskoj osposobljenosti podrazumeva se dostavljanje:

- pravilnika o sistematizaciji radnih mesta (po izvršiocima s kvalifikacionom strukturom izvršilaca i radnim iskustvom za svako radno mesto);
- dozvole za obavljanje poslova brokera, predugovor o radu i uverenje nadležnog organa iz člana 86. stav 1. Zakona o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata (u daljem tekstu: Zakon), za najmanje tri lica.

Tehnička opremljenost

Član 14

Informacioni sistem organizatora tržišta mora biti organizovan na način kojim se obezbeđuje tačnost i pouzdanost pri prikupljanju, unosu, obradi, prenosu i upotrebi podataka kojima raspolaže organizator tržišta, odnosno na takav način kojim se osigurava da:

- 1) svi članovi organizatora tržišta:
  - mogu istovremeno, ravnopravno i pod jednakim uslovima ispostavljati naloge za kupovinu, odnosno prodaju hartija od vrednosti u informacioni sistem organizatora tržišta;
  - u istom trenutku imaju jednak pristup informacijama o hartijama od vrednosti kojima se obavlja

trgovina;

2) u bazu podataka:

- unose samo podaci koji su odobreni na način utvrđen aktima organizatora tržišta;
- moraju biti uneti svi podaci čiji je unos odobren;
- se vrši redovna provera tačnosti unetih podataka;
- samo ovlašćena lica, o kojima organizator tržišta vodi posebnu evidenciju, imaju pristup bazama podataka i mogućnost unosa, izmene i upotrebe podataka;
- izvodi iz baze podataka nose datum i vreme sastavljanja i overu ovlašćenog lica;

3) kontinuitet rada informacionog sistema organizatora tržišta:

- formiranjem sekundarne baze podataka i sekundarnog računarskog sistema;
- rezervni izvor napajanja električnom energijom za informacioni sistem organizatora tržišta (osnovni i sekundarni) nezavisan od standardnog izvora koji omogućava završetak svih započetih poslova;

4) aktima organizatora tržišta propisuju planove i postupke za funkcionisanje informacionog sistema organizatora tržišta (računarske opreme, programa, aplikacije, baze podataka i telekomunikacija) za slučaj vanrednih okolnosti.

Informacioni sistem organizatora tržišta mora biti adekvatan u odnosu na obim i kompleksnost poslova koje organizator tržišta obavlja u skladu sa opštim aktima organizatora tržišta.

U slučaju da nije uspostavljen sistem daljinskog trgovanja, organizator tržišta mora obezbediti dovoljan broj (najmanje po jedan za svakog člana) kompjuterskih radnih stanica za obavljanje poslova na organizovanom tržištu hartija od vrednosti.

Član 15

Organizator tržišta je dužan da obezbedi tehničku, odnosno fizičku zaštitu prostorija, opreme i dokumentacije.

Organizator tržišta dostavlja Komisiji procedure obrade podataka i njihovo čuvanje, a koje naročito sadrže:

- 1) evidenciju ovlašćenih lica koja imaju pristup bazama podataka sa nivoom ovlašćenja pristupa (mogućnost unosa, izmene i upotrebe podataka);
- 2) kriterijume pod kojima se vrši unos podataka u informacioni sistem i njihova izmena, kao i uslovi korišćenja tih podataka (u bazu podataka moraju biti uneti svi podaci čiji je unos odobren i moraju se obezbediti podaci o licima koja su izvršila i odobrila unos podataka);
- 3) procedure i dinamiku provere tačnosti unosa i izmene podataka, koju vrši kontrolor;
- 4) procedure za otklanjanje problema u funkcionisanju informacionog sistema, uključujući telekomunikacioni sistem i način obezbeđenja alternativnog sistema (informacioni sistem mora imati rezervni izvor napajanja električnom energijom nezavisan od standardnog izvora (kontinuitet rada informacionog sistema mora biti osiguran formiranjem sekundarne baze podataka i sekundarnog računarskog sistema);
- 5) procedure kojima se obezbeđuje redovno pravljenje back-up podataka koji se nalaze u informacionom sistemu i njihovo arhiviranje za period od 10 godina na bezbednoj lokaciji van poslovnih prostorija organizatora tržišta;
- 6) zaštita sistema od pristupa od strane neovlašćenih lica i oštećenja;
- 7) procedure za rekonstrukciju sistema u slučaju pristupa od strane neovlašćenih lica ili oštećenja sistema;
- 8) obaveza administratora da vrši redovnu kontrolu osnovnih tehničkih i programskih funkcija sistema, blagovremeno ažurira tehničke i programske funkcije sistema i koristi odgovarajuće sigurnosne mere.

Dozvola za rad

Član 16

Komisija donosi rešenje o davanju dozvole za rad organizatora tržišta na neodređeno vreme, ako

utvrdi da su su ispunjeni uslovi utvrđeni Zakonom.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana istovremeno daje saglasnost na opšta akta, članove uprave i sticanje kvalifikovanog učešća.

Komisija donosi rešenje kojim odbija zahtev za davanje dozvole za rad organizatora tržišta, ako utvrdi da postoji jedan ili više od razloga za odbijanje zahteva propisanih Zakonom.

III ZAHTEV ZA DAVANJE PRETHODNE SAGLASNOSTI ZA STICANJE KVALIFIKOVANOG UČEŠĆA

Kvalifikovano učešće

Član 17

Kvalifikovanim učešćem smatra se učešće (vlasništvo) u kapitalu organizatora tržišta na osnovu kog se dostiže ili prelazi 5%, 10%, 15%, 20%, 33% ili 50% od glasačkih prava u skupštini organizatora tržišta.

Osnivači – pravna lica koja nameravaju da steknu kvalifikovano učešće podnose zahtev na obrascu (OT kvalifikovano učešće), koji je dostupan na sajtu Komisije, i dostavljaju:

- 1) popunjen upitnik na obrascu (OT upitnik kvalifikovano učešće) koji je dostupan na sajtu Komisije,
- 2) dokumentaciju iz člana 9. stav 2. ovog pravilnika,
- 3) izvod iz jedinstvene evidencije akcionara, odnosno dokaz iz drugog odgovarajućeg javnog registra koji sadrži listu 10 osnivača (akcionara, odnosno članova) sa najvećim učešćem u kapitalu,
- 4) finansijske izveštaje, sa mišljenjem ovlašćenog revizora za poslednje tri godine,
- 5) dokaz nadležnog organa uprave o izmirenju poreza, ne stariji od šest meseci,
- 6) kratak prikaz poslovnih aktivnosti tog lica u prethodne tri godine i plan aktivnosti za narednu godinu,
- 7) izjavu o ukupnoj zaduženosti ovog lica kod domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica, sa specifikacijom tih lica i iznosima zaduženja,
- 8) saglasnost Narodne banke Srbije, ako banka i osiguravajuće društvo stiče kvalifikovano učešće u kapitalu organizatora tržišta,
- 9) dokaz o uplaćenju naknadi Komisiji.

Osnivači fizička lica koja nameravaju da steknu kvalifikovano učešće podnose zahtev (OT kvalifikovano učešće), koji je dostupan na sajtu Komisije, i dostavljaju dokumentaciju iz člana 9. stav 4. ovog pravilnika

- 1) popunjen Upitnik na obrascu (OT upitnik kvalifikovano učešće) koji je dostupan na sajtu Komisije;
- 2) dokumentaciju iz člana 9. stav 4. ovog pravilnika;
- 3) izjavu o poreklu sredstava i imovinskom stanju (nepokretnosti, značajna učešća u kapitalu drugih pravnih lica u smislu odredbi Zakona kojim se uređuju privredna društva, novčani depoziti u bankama s navođenjem poslovnog imena i sedišta banke i dr.) uz odgovarajuće dokaze o tom vlasništvu;
- 4) dokaz nadležnog organa uprave o izmirenju poreza, ne stariji od šest meseci;
- 5) izjavu o ukupnoj zaduženosti ovog lica, sa specifikacijom i iznosima zaduženja;
- 6) dokaz o neosuđivanosti za dela iz člana 86. stav 1. tačka 1, odnosno dokaz da se ne vodi istrage za dela iz člana 86. stav 1. tačka 2;
- 7) dokaz o uplaćenju naknadi Komisiji.

Podobnost i pouzdanost osnivača pravnih lica koji stiču kvalifikovano učešće

Član 18

Prilikom odlučivanja o podobnosti i pouzdanosti osnivača pravnih lica koji stiču kvalifikovano učešće, Komisija ceni dobijene podatke iz popunjenog Upitnika iz člana 17. ovog pravilnika, kao i ostale relevantne informacije, a naročito:

- prikaz poslovnih aktivnosti u prethodne tri godine,
- finansijske izveštaje, sa mišljenjem ovlašćenog revizora za poslednje tri godine,
- izjavu o ukupnoj zaduženosti, odnosno izveštaj Kreditnog odbora za pravna lica,

- drugu dokumentaciju po zahtevu Komisije.

Podobnost i pouzdanost osnivača fizičkih lica koji stiču kvalifikovano učešće

Član 19

Prilikom odlučivanja o podobnosti i pouzdanosti osnivača fizičkih lica koji stiču kvalifikovano učešće, Komisija ceni dobijene podatke iz popunjenog Upitnika iz člana 17. ovog pravilnika, kao i ostale relevantne informacije, a naročito:

- izjavu o ukupnoj zaduženosti, odnosno izveštaj Kreditnog odbora za fizička lica,
- da li se protiv lica vodi istražni postupak,
- da li je bilo ili je trenutno predmet ispitivanja zbog kršenja običaja ili standarda drugog domaćeg ili stranog regulatornog organa, organizacije koja obavlja funkciju centralnog registra, berze, profesionalnog udruženja ili organa državne uprave ili agencije,
- da li je lice bilo direktor ili član uprave privrednog subjekta ili druge organizacije,
- nad kojom je pokrenut stečaj, likvidacija ili uvedena prinudna uprava,
- kojoj je odbijena ili brisana registracija,
- kojoj je odbijeno davanje dozvole za rad ili je ista oduzeta,
- drugu dokumentaciju po zahtevu Komisije.

Član 20

Komisija donosi rešenje o davanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća, u roku koji ne može biti duži od 3 meseca od prijema zahteva, ukoliko se na osnovu dostavljene dokumentacije može zaključiti da lica koja nameravaju da steknu kvalifikovano učešće imaju dobru poslovnu reputaciju i da im je finansijski položaj takav da se može pretpostaviti da neće imati negativan uticaj na poslovanje organizatora tržišta.

Komisija donosi rešenje o odbijanju zahteva za davanje prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća ukoliko se na osnovu dostavljene dokumentacije može zaključiti da lica koja nameravaju da steknu kvalifikovano učešće nemaju dobru poslovnu reputaciju i da im je finansijski položaj takav da se može pretpostaviti da će imati negativan uticaj na poslovanje organizatora tržišta.

Ukoliko je rešenje o davanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća doneto na osnovu neistinitih podataka ili ukoliko je došlo do promene okolnosti u pogledu poslovne reputacije ili finansijskog položaja lica kome je odobreno sticanje kvalifikovanog učešće, a te promene su takve da bi dovele do negativnog rešenja da su postojale u trenutku podnošenja zahteva, Komisija donosi rešenje kojim se:

- ukida rešenje o davanju prethodne saglasnosti licu koje ima kvalifikovano učešće,
- nalaže licu koje ima kvalifikovano učešće da otuđi potreban broj akcija, tako da njegovo učešće padne ispod 5% od ukupnog broja glasova u skupštini organizatora tržišta u roku od 90 dana od dana prijema rešenja,
- utvrđuje da to lice nema pravo glasa na akcijama kojima dostiže ili prelazi 5% od ukupnog broja glasova u skupštini organizatora tržišta.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i kada se zahtev za davanje prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća podnosi u postupku davanja dozvole za rad organizatora tržišta.

Sticanje kvalifikovanog učešća bez saglasnosti Komisije

Član 21

Organizator tržišta, odnosno Centralni registar odmah obaveštava Komisiju o promeni procenata koji su Zakonom propisani za sticanje kvalifikovanog učešća.

Na osnovu obaveštenja iz stava 1. Komisija utvrđuje da li je određeno lice steklo kvalifikovano učešće, odnosno prešlo pragove iz člana 16. ovog pravilnika bez prethodne saglasnosti Komisije.

Ukoliko utvrdi da je došlo do promene procenata iz stava 1. ovog člana suprotno Zakonu, Komisija donosi rešenje kojim:

- nalaže licu koje ima kvalifikovano učešće da otuđi potreban broj akcija organizatora tržišta, tako

da njegovo učešće dostigne procenat glasova u skupštini organizatora tržišta za koji ima saglasnost Komisije u roku od 90 dana od dana prijema rešenja i utvrđuje da to lice nema pravo glasa po osnovu dodatno stečenih akcija od trenutka donošenja rešenja do postupanja po nalogu Komisije, ili – nalaže licu koje je steklo kvalifikovano učešće bez saglasnosti Komisije da otuđi potreban broj akcija, tako da njegovo učešće padne ispod 5% od ukupnog broja glasova u skupštini organizatora tržišta u roku od 90 dana od dana prijema rešenja i utvrđuje da to lice nema pravo glasa na akcijama kojima dostiže ili prelazi 5% od ukupnog broja glasova u skupštini organizatora tržišta od trenutka donošenja rešenja do postupanja po nalogu Komisije.

IV UPRAVA

Zahtev za davanje saglasnosti na odluku o izboru člana uprave

Član 22

Zahtev za davanje saglasnosti na odluku o izboru članova upravnog odbora, odnosno direktora organizatora tržišta podnosi se na obrascu OT uprava iz člana 5. ovog pravilnika.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana dostavlja se dokumentacija iz člana 87. Zakona, kao i:

- 1) odluka nadležnog organa o izboru članova uprave sa obrazloženjem i mišljenjem o poslovnoj reputaciji;
- 2) upitnik (OT član uprave) koji je dostupan na sajtu Komisije;
- 3) dokaz o neosuđivanosti za dela iz člana 86. stav 1. tačka. 1, odnosno dokaz da se ne vodi postupak zbog dela iz člana 86. stav 1. tačka 2;
- 4) izjavu izabranog lica da nije član uprave:
  - drugog organizatora tržišta ili njegov zaposleni i sa njima povezanih lica,
  - brokersko dilerskog društva ili ovlašćene banke i sa njima povezanih lica,
  - banke sa kojom organizator tržišta ima zaključen ugovor;
- 5) dokaz o odgovarajućoj poslovnoj reputaciji – preporuka pravnog lica kod koga je ovo lice bilo ili je još uvek zaposleno u poslednje tri godine (preporuke sadrže mišljenje o profesionalnim i etičkim kvalitetima tih lica) ili drugi odgovarajući dokaz;
- 6) dokaz o radnom iskustvu na poslovima u vezi sa hartijama od vrednosti iz člana 86. stav 3. Zakona – potvrda pravnog lica o vrsti poslova i periodu obavljanja tih poslova i kopija radne knjižice;
- 7) dokaz o uplaćenju naknadi Komisiji.

Kad se zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi uz zahtev za davanje dozvole za rad organizatora tržišta, podnosi se jedan zahtev koji sadrži i podatke iz stava 1. tačka 2. ovog i dokumentaciju iz stava 2. ovog člana.

Saglasnost

Član 23

Na postupak odlučivanja o poslovnoj reputacije predloženih članova uprave i direktora, shodno se primenjuju odredbe ovog pravilnika o davanju i odbijanju saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća.

Ukoliko je rešenje o davanju prethodne saglasnosti za imenovanje člana uprave doneto na osnovu neistinitih podataka ili ukoliko je došlo do promene okolnosti u pogledu poslovne reputacije ili finansijskog položaja tog lica, a te promene su takve da bi dovele do negativnog rešenja da su postojale u trenutku podnošenja zahteva, Komisija donosi rešenje kojim se:

- ukida rešenje o davanju prethodne saglasnosti o imenovanju lica za člana uprave,
- nalaže organizatoru tržišta da u primerenom roku predloži drugo lice za te poslove.

Član 23a

Organizator tržišta nema obavezu podnošenja zahteva za davanje saglasnosti na izbor članova upravnog odbora, odnosno direktora za lica koja su ponovo imenovana, odnosno reizabrana, a koja imaju saglasnost Komisije na prethodno imenovanje, odnosno izbor.

Organizator tržišta je dužan da obavesti Komisiju u roku od osam dana od dana donošenja odluke o imenovanju, odnosno izboru lica iz stava 1. ovog člana i dostavi odluku i izjavu ponovo imenovanog lica overenu u sudu da ispunjava uslove iz člana 86. Zakona.

V OPŠTI AKTI ORGANIZATORA TRŽIŠTA

Član 24

Opšti akti organizatora tržišta su osnivački akt, statut, pravila poslovanja, pravilnik o tarifi i drugi opšti akti.

Pored akata iz stava 1. berza donosi i pravilnik o listingu i kotaciji.

Osnivački akt

Član 25

Organizator tržišta se osniva donošenjem odluke, odnosno zaključivanjem ugovora o osnivanju koji predstavlja osnivački akt u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Ako u osnivačkom aktu nije navedena vrsta akcionarskog društva, smatraće se da je organizator tržišta osnovan kao otvoreno akcionarsko društvo.

Statut

Član 26

Statut organizatora tržišta mora sadržati odredbe usklađene sa osnivačkim aktom i odredbe propisane Zakonom, koje se odnose na:

- uslove za izbor članova uprave,
- održavanje osnovnog kapitala,
- uslove za sticanje svojstva člana organizatora tržišta, opšta pitanja nadzora koji organizator tržišta sprovodi nad poslovanjem svog člana, kao i uslove za isključenje člana i prestanak članstva, a naročito u slučaju statusnih promena,
- izveštavanje.

Pravila poslovanja

Član 27

Pravila poslovanja organizatora tržišta sadrže odredbe propisane Zakonom, a naročito odredbe o:

- vrstama i metodama trgovine hartijama od vrednosti,
- uslovima i postupku za prijem hartija od vrednosti na organizovano tržište, privremenu obustavu trgovanja i njihovo isključenje sa tog tržišta,
- uslovima i načinu obavljanja poslova članova organizatora tržišta,
- uslovi za prelazak sa jednog na drugo organizovano tržište.

Pravilnik o listingu i kotaciji

Član 28

Pravilnikom o listingu i kotaciji berze uređuju se posebni uslovi i postupak prijema na listing hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata, kao i brisanja s listinga, odnosno isključenje, zatim bliža pravila o postupku i učesnicima u trgovanju hartijama od vrednosti na berzi, kao i druga pitanja značajna za listing i kotaciju.

Pravilnik o tarifi

Član 29

Pravilnikom o tarifi propisuju se provizije i druge naknade za poslove iz nadležnosti organizatora tržišta.

Sadržina zahteva

Član 30

Organizator tržišta je dužan da od Komisije pribavi prethodnu saglasnost na izmene akata iz 24. člana ovog pravilnika.

Zahtev za davanje prethodne saglasnosti na izmene akata organizatora tržišta dostavlja se na obrascu (OT akta) koji je dostupan na sajtu Komisije.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana se dostavlja opšti akt, odnosno odluka nadležnog organa o usvajanju izmena opšteg akta sa obrazloženjem i tekst akta koji se menja.

Saglasnost

Član 31

Komisija donosi rešenje o davanju saglasnosti na izmene opštih akata organizatora tržišta ukoliko utvrdi da su predložene izmene u skladu sa zakonom i drugim važećim propisima.

Ukoliko Komisija utvrdi da neke izmene nisu u skladu sa zakonom i drugim važećim propisima, zaključkom nalaže podnosiocu zahteva da izvrši potrebna usklađivanja teksta (ispravi utvrđene nepravilnosti i neusaglašenosti) u određenom primerenom roku.

Nakon postupanja po zaključku iz stava 2. ovog člana, Komisija donosi rešenje o davanju saglasnosti na izmene tog akta, a ukoliko podnosilac zahteva ne postupi po tom zaključku Komisija donosi rešenje o odbijanju zahteva.

Zaposleni i članovi uprave

Član 32

Organizator tržišta je dužan da opštim aktima utvrdi način na koji se obezbeđuje da zaposleni i članovi uprave postupaju u skladu sa članom 118. Zakona, a posebno:

- 1) način na koji su dužni da postupaju kad kupuju i prodaju hartije od vrednosti za sopstveni račun;
- 2) zabranu davanja saveta o trgovini hartijama od vrednosti (povoljnost o ulaganju) i o izboru brokersko-dilerskog društva i ovlašćene banke;
- 3) koji se podaci smatraju poslovnom tajnom i način zaštite tih podataka.

Zaposleni i članovi uprave moraju biti upoznati sa sadržajem opšteg akta iz stava 1. ovog člana i odredbi pre početka obavljanja poslova.

VI PRETHODNA SAGLASNOST NA POSTUPAK SPAJANJA ORGANIZATORA TRŽIŠTA

Član 33

Na postupak spajanja i druge statusne promene organizatora tržišta shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva.

Dozvoljeno je spajanje organizatora tržišta isključivo sa drugim organizatorom tržišta.

Jedan zahtev za davanje saglasnosti na postupak spajanja organizatora tržišta člana podnose učesnici u statusnoj promeni na obrascu (OT statusne promene) koji je dostupan na sajtu Komisije.

Uz zahtev iz stava 2. ovog člana dostavlja se:

- nacrt ugovora o toj statusnoj promeni,
- izmene osnivačkog akta i predlog statuta društva sticaoca, odnosno novog društva.

Odredbe člana 16. ovog pravilnika shodno se primenjuju na davanje prethodne saglasnosti na statusne promene organizatora tržišta.

Nacrt ugovora iz stava 3. ovog člana ne može se objaviti niti dostaviti nadležnom organu za registraciju privrednih subjekata pre davanja saglasnosti Komisije na tu statusnu promenu.

Organizator tržišta je dužan da nakon dobijanja saglasnosti iz stava 4. ovog člana, dostavi pisano obaveštenje svakom članu i objavi nacrtu ugovora na internet stranici.

VII SADRŽINA IZVEŠTAJA I OBAVEŠTENJA

Berzansko tržište

Član 34

Na berzanskom tržištu može se trgovati samo hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima koji su primljeni na listing berze.

Izuzetno os stava 1. ovog člana, dužničkim hartijama od vrednosti koje izdaju Republika i Narodna banka Srbije, može se trgovati na berzanskom tržištu bez posebnih uslova koje utvrđuje berza za druge izdavaoce hartija od vrednosti za prijem na listing.

Vanberzansko tržište

Član 35

Na vanberzansko tržište se uključuju hartije od vrednosti i drugi finansijski instrumenti u skladu sa odredbom člana 49. Zakona, ili na zahtev izdavaoca za prelazak sa jednog na drugo organizovano tržište, odnosno kada izdavalac koji je primljen na listing prestane da ispunjava uslove za listing. Organizator vanberzanskog tržišta bliže propisuje način prijema hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata koje su:

1. izdate javnom ponudom
2. koje su izdate bez javne ponude prema članu 54. Zakona, a Komisija je izdala rešenje o njihovom uključivanju na organizovano tržište,
3. izdate bez javne ponude prema članu 59. Zakona.

Član 36

Trgovina hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima na organizovanom tržištu može početi posle objavljivanja rešenja o prijemu tih hartija od vrednosti na listing berze, odnosno na vanberzansko tržište.

Član 37

Organizator tržišta posebnim aktom ili pravilima poslovanja propisuje uslove za uvođenje standardizovanih finansijskih derivata u trgovinu na organizovanom tržištu, uslove za obavljanje trgovine tim derivatima, način izmirenja obaveza iz poslova zaključenih u trgovini standardizovanim finansijskim derivatima, odnosno kliringa i saldiranja, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Komisije.

Komisija rešenjem odbija davanje saglasnosti za uvođenje standardizovanog finansijskog derivata u trgovinu, odnosno zabranjuje dalju trgovinu standardizovanim finansijskim derivatom čija je trgovina započeta na organizovanom tržištu, ako je to potrebno radi zaštite investitora.

Dnevni izveštaji o prometu hartija od vrednosti

Član 38

Organizator tržišta je dužan da svakodnevno, na kraju radnog dana dostavlja Komisiji izveštaje o dnevnom prometu hartija od vrednosti ostvarenom na tom tržištu u pismenom obliku (neposredno ili putem pošte) ili elektronskim putem, kao i da ih objavljuje na svojoj internet stranici i u dva dnevna lista saglasno Zakonu.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima kojima se trgovalo tog dana, količinama, cenama i promenama cena.

Organizator tržišta je dužan da omogući Komisiji direktnu elektronsku vezu sa sopstvenim informacionim sistemom radi dostavljanja izveštaja iz stava 1. ovog člana.

Smatra se da je organizator tržišta ispunio svoju obavezu iz stava 3. ovog člana ako je u svoj

informativni sistem uneo podatke o dnevnom prometu hartija od vrednosti i omogućio Komisiji pristup tom sistemu na način utvrđen stavom 2. ovog člana.

Mesečni izveštaji o poslovanju

Član 39

Organizator tržišta je dužan da dostavlja Komisiji mesečne izveštaje o poslovanju, do 15. u mesecu za prethodni mesec.

Podaci u izveštaju iz stava 1. ovog člana sadrže naročito podatke o prometu hartija od vrednosti koji su razvrstani prema izdavaocima, vrstama hartija od vrednosti, učešću članova organizatora u tom prometu, kao i podatke o uključenju, odnosno odbijanju zahteva za uključivanje, isključenju ili privremenoj obustavi trgovanja određenih hartija od vrednosti, nadzor i mere prema članovima. Izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se na obrascu (OT mesečni izveštaj) koji je dostupan na sajtu Komisije.

Godišnji izveštaji o prometu hartija od vrednosti

Član 40

Organizator tržišta je dužan da Komisiji dostavlja izveštaj o poslovanju i finansijske izveštaje, sa izveštajem revizora, do 15. jula tekuće godine za prethodnu godinu.

Izveštaj o poslovanju iz stava 1. ovog člana sadrži podatke iz 39 člana ovog Pravilnika, kao i podatke o licima koji imaju kvalifikovano učešće (sa procentima za svako lice) u glasačkim pravima, odnosno kapitalu organizatora tržišta.

Ukoliko je organizator tržišta otvoreno akcionarsko društvo, izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži i:

- analizu ostvarenih rezultata sa osvrtom na likvidnost, solventnost i rentabilnost društva;
- informacije o stanju sopstvenih akcija (broj i procenat stečenih otuđenih i poništenih);
- bitni poslovni događaji od dana bilansiranja do dana podnošenja izveštaja.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se na obrascu (OT godišnji izveštaj) koji je dostupan na sajtu Komisije.

Ukoliko je organizator tržišta otvoreno akcionarsko društvo, izveštaje iz stava 1. ovog člana dužan je da objavi na način propisan Zakonom i aktima Komisije o izveštavanju javnih društava.

Stav 5. ovog člana shodno se primenjuje i organizatora tržišta koji je organizovan kao zatvoreno akcionarsko društvo ukoliko je dužničke hartije od vrednosti izdao javnom ponudom.

Obaveštenje o članovima organizatora tržišta

Član 41

Organizator tržišta je dužan da Komisiji dostavlja obaveštenje o donošenju rešenja o:

- prijemu u članstvo,
- odbijanju ili odbacivanju zahteva za prijem u članstvo,
- prestanku članstva,
- izvršenom nadzoru i izrečenim merama prema članu.

Uz obaveštenje iz stava 1. ovog člana organizator tržišta dostavlja konačno rešenje sa obrazloženjem u roku od tri dana od dana donošenja te odluke.

Organizator tržišta rešenja iz stava 1. ovog člana objavljuje na svojoj internet stranici.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se na obrascu (OT članovi) koji je dostupan na sajtu Komisije.

Obaveštenje o prijemu na listing, odbijanju zahteva za prijem na listing i isključenju hartija od vrednosti sa listinga

Član 42

Berza je dužna da Komisiji dostavlja obaveštenje o donošenju odluke o:

- prijemu hartija od vrednosti na listing
- odbijanju ili odbacivanju zahteva za prijem hartija od vrednosti na listing,
- isključenju hartija od vrednosti sa listinga.

Uz obaveštenje iz stava 1. ovog člana berza dostavlja odluku sa obrazloženjem odmah, odnosno najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja te odluke.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se na obrascu (OT listing) koji je dostupan na sajtu Komisije.

Obaveštenje o prijemu, odbijanju zahteva za prijem i isključenju hartija od vrednosti sa vanberzanskog tržišta

Član 43

Odredbe člana 42. ovog pravilnika shodno se primenjuju na organizatora vanberzanskog tržišta povodom prijema, odbijanje zahteva za prijem i isključenja hartija od vrednosti na vanberzanskog tržišta.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se na obrascu (OT - VBT) koji je dostupan na sajtu Komisije.

Obaveštenje o privremenoj obustavi trgovine

Član 44

Organizator tržišta je dužan da dostavi Komisiji obaveštenje o privremenoj obustavi trgovine hartijama od vrednosti određene vrste ili određenog izdavaoca i odluku o privremenoj obustavi trgovine tim hartijama od vrednosti sa obrazloženjem, odmah a najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja te odluke.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se na obrascu (OT - privremena obustava) koji je dostupan na sajtu Komisije.

Druga obaveštenja i izveštaji organizatora tržišta

Član 45

Organizator tržišta je dužan da Komisiji dostavi obaveštenje o svakoj promeni koja se odnosi na propisane uslove za dobijanje dozvole za rad u roku od osam dana od dana nastanka te promene, a naročito o uslovima koji se odnose na:

- 1) zakonom propisani minimum novčanog dela osnovnog kapitala;
- 2) zakonom propisan minimalan broj lica sa dozvolom za obavljanje poslova brokera,
- 3) nastupanje okolnosti na osnovu kojih Komisija povlači saglasnost za izbor člana uprave organizatora tržišta; odnosno sticanje kvalifikovanog učešća.

Organizator tržišta je dužan da dostavlja Komisiji:

- obaveštenje o svim činjenicama i okolnostima koje mogu bitno da utiču na stabilnost i sigurnost poslovanja na organizovanom tržištu odmah po saznanju za takve činjenice i okolnosti,
- obaveštenje o promenama procenata (prelasku, odnosno smanjenju) za lica koja imaju kvalifikovano učešće u glasačkim pravima odmah po saznanju za takve činjenice i okolnosti),
- druge podatke koji se odnose na promet hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata na tom tržištu, na zahtev Komisije i u roku određenom u tom zahtevu.

Član 46

Organizator tržišta je dužan da pre podnošenja prijave za upis u registar privrednih subjekata promene poslovnog imena, sedišta i adrese obavesti Komisiju o promeni koju vrši.

U slučaju promene poslovnog imena društva, organizator tržišta podnosi Komisiji zahtev za davanje saglasnosti na izmene akata.

Uz obaveštenje o promeni sedišta ili adrese organizator tržišta prilaže dokaz da ispunjava uslove organizacione osposobljenosti i tehničke opremljenosti.

Obaveštenje iz st. 1. i 2. ovog člana sadrži opis događaja o kom se daje obaveštenje i datum njegovog nastupanja.

VIII ARBITRAŽA

Član 47

Komisija utvrđuje listu arbitara sa koje se određuju arbitri u slučaju eventualnog spora između organizatora tržišta i učesnika na tržištu.

Lista arbitara iz stava 1. ovog člana utvrđuje se na predlog Komisije, organizatora tržišta, brokersko dilerskih društava, ovlašćenih banaka i strukovnih udruženja.

Član uprave organizatora tržišta ne može biti na listi arbitara.

Za svaki konkretni slučaj sa liste arbitara imenuje se tri arbitara na predlog Komisije i po jedan arbitar na predlog zainteresovanih strana, s tim da arbitraža ima pet članova.

U slučaju da je više učesnika na tržištu zainteresovano za rešavanje istog spornog pitanja putem arbitraže Komisije, oni imenuju jednog zajedničkog arbitra.

Član uprave zainteresovane strane ne može biti član arbitraže iz stava 4. ovog člana.

Arbitri sa liste Komisije donose pravilnik kojim se uređuje način obavljanja poslova arbitraže iz ovog člana, uz prethodnu saglasnost Komisije.

Odluka arbitraže je konačna.

IX PRELAZNE ODREDBE

Član 48

Berza koja je poslovala u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata ("Službeni list SRJ", broj 65/02 i "Službeni glasnik RS", br. 57/03, 55/04, 45/05, 85/05 i 101/05) dužna je da organizuje vanberzansko tržište u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a u skladu sa odredbama koje regulišu vanberzansko tržište.

Berza iz stava 1. ovog člana dužna je da podnese zahtev za davanje dozvole za rad organizatora vanberzanskog tržišta, sa dokumentacijom koji podnosi u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, a koja se odnosi na kadrovsku, organizacionu i tehničku osposobljenost, kao i pravila poslovanja, pravilnik o tarifi i dokazu o uplati naknade Komisiji.

Na osnovu zahteva iz stava 2. ovog člana Komisija ocenjuje da li su ispunjeni uslovi za davanje dozvole za rad, i daje dozvolu za rad organizatora vanberzanskog tržišta berzi iz stava 1. ovog člana.

Član 49

Berza koja ima dozvolu Komisije za rad, dužna je da u postupku usklađivanja sa Zakonom podnese zahtev za davanje saglasnosti na izmenu opših akata saglasno odredbama ovog Pravilnika.

Član 50

Danom početka primene ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o sadržini zahteva za davanje dozvole za rad berze i izveštavanju berze ("Službeni glasnik RS", broj 102/03).

Član 51

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od početka primene Zakona o tržištu hartija od vrednosti i drugih finansijskih instrumenata ("Službeni glasnik RS", br. 47/06).

Samostalni član Pravilnika o izmenama i dopunama

Pravilnika o uslovima za obavljanje delatnosti organizatora tržišta
("Sl. glasnik RS", br. 116/2006)

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

X